

Diarienummer: KS 2025–1893

Uttalande om ungdomsfängelser och sänkt straffbarhetsålder

Svenska kyrkan ser med oro på att allt yngre barn dras in i allvarlig brottslighet. När barn och unga utnyttjas och begår brott måste samhället reagera.

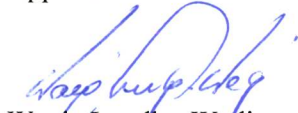
Regeringen har som svar på utvecklingen tagit fram lagförslag om att särskilda ungdomsfängelser inom Kriminalvården ska inrättas från den 1 juli 2026 och att straffbarhetsåldern tillfälligt ska sänkas till 13 år för vissa allvarliga brott från den 1 juli 2026. Svenska kyrkan bejakar intentionen att motverka rekrytering av barn till kriminalitet och att stärka samhällets skydd.

Samtidigt innebär förslagen ett tydligt skifte mot mer repressiva åtgärder riktade mot barn. Den kritik som riktats mot förslagen om ungdomsfängelser och en sänkt straffbarhetsålder är bred och samstämmig. Forskning ger stöd för att tidiga frihetsberövanden kan förvärra problemen och det finns svagt stöd för att hårdare straff minskar ungdomsbrottsligheten. Barnkonventionens krav på proportionalitet, rehabilitering och barnets bästa riskerar att trängas undan. För att långsiktigt bryta rekrytering till kriminalitet så pekar både forskning och expertis på att förstärkta förebyggande insatser, tidig upptäckt och sociala stödåtgärder ger mer varaktiga resultat.

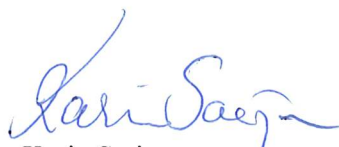
Svenska kyrkan har lång erfarenhet av att möta barn som behöver stöd, gemenskap och mening. Svenska kyrkans präster och diakoner finns tillgängliga för andlig vård vid de flesta av Kriminalvårdens häkten och anstalter och har därför erfarenhet av fängelsemiljöns förutsättningar och konsekvenser. Svenska kyrkans erfarenheter visar på att vägen bort från kriminalitet går genom tidiga insatser, relationer och tillit, inte genom sänkt straffbarhetsålder och ungdomsfängelser.

Svenska kyrkan uppmanar därför regering och riksdag att avstå från reformer som strider mot barnkonventionen, stärka det förebyggande arbetet och säkerställa att barn som begått brott får effektivt stöd och rehabilitering.

Uppsala den 24 mars 2026

Wanja Lundby-Wedin
1:e vice ordförande

Karin Sarja
Avdelningschef